

Kai pirmą kartą radau seserį mirusią, jai buvo šešiolika. Tai įvyko 2002 metų vasarą. Penktadienio popietę, likus dviem paroms iki mirties, ji su draugais išėjo iš mokyklos, pažadėjusi vakare grįžti.

Negrįžo.

Šeštadienį įsibaiminau, puoliau skambinti Keisės draugams, klausinėti, kur ji galėtų būti. Tačiau niekas nežinojo, o jei ir žinojo, man nesakė. Tuo metu buvau labai drovi septyniolikos metų mergina, jau užsikrovusi visą gyvenimą mane slegiančią atsakomybės našta. „Mažoji senutė, – vadindavo mane senelė Dži. – Tikra rimtuolė.“ Keisės draugai, žinoma, laikė mane savotiška sesers aukle, autoritetu, asmeniu, kuriam verčiau nieko nepasakoti. Jie tik abejingai atsiprašinėjo ir neigė ką nors žiną.

Tuo metu Keisė buvo išdykusi ir garsiakalbė. Jai esant namuose – tai pasitaikydavo vis rečiau – gyvenimas atrodė geresnis, namai – šiltesni ir smagesni, nuskaidrinti savotiško jos juoko. Keisė turėjo įprotį juoktis be garso: išsižiojusi pavirpindavo galvą, tada susiriesdavo, tarsi suremta skausmo, ir keliskart triukšmingai įtraukdavo oro; kambarys aidėdavo nuo spiegliaus jos kvėpčiojimo. Be šio juoko namuose būdavo tuščia, grėsmingai ir keistai tylu. Kartu su juoku dingo ir sesers kvapas – klaidus pačiulių muskuso aromatas, kuriuo kvėpinosi taip pat, kaip ir jos draugės, tikriausiai maskuodama rūkalų tvaiką.

Visą savaitgalį įtikinėjau Dži kreiptis į policiją. Senelė nemėgo į šeimos reikalus painioti pašalinių – turbūt bijojo likti pasmerkta dėl to, kaip mudvi auklėja.

Kai pagaliau nusileido ir negrabia ranka ėmė rinkti policijos numerį, suklydo ir turėjo antrąsyk sukti kaip alyvuogė žalio telefono diską. Niekada nebuvo mačiusi Dži tokios išsigandusios ir piktos. Padėjusi ragelį visa tirtėjo – galbūt iš pykčio, širdgėlos ar gėdos. Pailgas rausvas jos veidas kraipėsi neregėtomis grimasomis. Ji murmėjo kažin kokias padrikas frazes – gal laidė prakeiksmus, gal meldėsi.

Buvo keista, – bet kas gi čia keisto? – kad Keisė ėmė ir dingti. Visada mėgusi draugiją, pastaruoju metu buvo susidėjusi su šutve draugiškų ir simpatiškų, bet tingių ir lengvabūdzių draugų. Aštuntoje klasėje kurį laiką buvo hipė, tada porą metų rengėsi kaip pankė, ryškiai dažėsi plaukus, įsivėrė į nosį auskarą ir pasidarė nevykusią voratinklio su moterimi-vore tatuiruotę. Keisė turėdavo vaikinų. Aš – niekada. Ji buvo populiari, bet šią savybę išnaudodavo geriems tikslams: mokydamasi vidurinėje globojo liūdną mergaitę, Džiną Brikhaus, kuri, negalėdama apsikęsti bendraklasių patyčių dėl svorio, higienos trūkumo, skurdo ir juokingos pavardės*, būdama vienuolikos liovėsi kalbėjusi. Šitai ir patraukė Keisę. Saugoma mano sesers, toji mergaitė sužydėjo. Paskutinėje klasėje gavo Unikumo pravardę – taip vadindavo keistus, bet pagarbos vertus išsišokėlius.

Paskui Keisės gyvenimas vis dėlto pakrypo nauja vaga. Ji prisidarydavo rimtų bėdų, dėl kurių grėsė pašalinimas iš mokyklos. Daug gėrė – net mokykloje – ir vartojo įvairius medikamentus, kurių tuo metu niekas nė nemanė bijotis. Pirmąsyk gyvenime Keisė ėmė slapukauti. Iki tol viską man patikėdavo, kalbėdavo nekantriai, balse būdavo justi

* Mūrinis namas (angl.)

maldavimo gaidelės, tarsi prašytų išrišimo. Vis dėlto jai nepavyko nieko nuo manęs nuslėpti. Nujaučiau, kad kažkas ne taip, žinoma, kad nujaučiau. Įvertinau pasikeitusį jos elgesį, išvaizdą, žvilgsnį. Nuo pat vaikystės dalijomės kambariu ir lova. Buvo metas, kai jautėmės tokios artimos, jog vienai nespėjus praverti burnos, kita jau žinodavo, kas bus pasakyta. Kalbėdavomės greitai, pašaliniams nesuprantamu būdu; pradėti sakiniai čia pat nutrūkdavo, galėdavome ilgai derėtis vien žvilgsniais ir gestais. Todėl, kai sesuo pradėjo vis dažniau nakvoti pas draugus ar grįžti namo paryčiais, prakvipusi dalykais, apie kuriuos tuomet dar nenutuokiau, sunerimau – ir tai mažiausia, ką galima pasakyti apie tuometinę mano būseną.

Kai dvi dienas paeiliui negavau iš sesers žinios, stebėtina atrodė ne tai, kad ji dingo, ir net ne mintis, kad jai gali būti nutikę kas nors baisaus. Mane stulbino tik viena: kad Keisė taip lengvai išmetė mane iš savo gyvenimo. Kad slepia – net nuo manęs! – didžiausias savo paslaptis.

Netrukus po to, kai Dži paskambino į policiją, mano pranešimų gaviklyje pasirodė Polos Malroni žinutė, ir aš jai perskambinau. Pola ir Keisė artimai draugavo mokykloje; tiesą sakant, ji buvo vienintelė, kuri su manimi skaitėsi, suprato ir gerbė idėją, kad šeima – visų svarbiausia. Ji pranešė šį tą girdėjusi apie Keisę, ir manė žinanti, kur ši yra.

– Tik nepasakok senelei, – įspėjo, – nes galiu klysti.

Pola buvo aukšta, graži, stipri ir tikrai ne pėsčia. Kažkuo man priminė amazonę – gyventoją genties, apie kurią pirmąsyk sužinojau devintoje klasėje skaitydama „Eneidą“, o vėliau – ir komiksus, dėl kurių pamečiau galvą būdama penkiolikos. Deja, tą vienintelį kartą, kai apie Polos panašumą į amazonę užsiminiau Keisei, manydama, kad tokia mintis turėtų draugę pamaloninti, sesuo tarė:

– Mike, daugiau niekam to nesakyk.

Šiaip ar taip, nors Pola man patiko – iki šiol patinka – jau tada supratau, kad ji daro blogą įtaką Keisei. Jos brolis Franas prekiavo narkotikais; visi žinojo, kad Pola jam dirba.

Tą dieną susitikau su Pola prie Kensingtono ir Alegenio prospektų kampo.

– Eime, – tarė Pola.

Pakeliui papasakojo prieš keletą dienų kartu su Keisei lančius viename Kensingtono name, pas brolio draugą. Žinojau, ką tai reiškia.

– Turėjau išeiti, bet Keisė norėjo pabūti ilgiau.

Iš Kensingtono prospekto Pola nusivedė mane į siaurą šalutinę gatvelę, kurios pavadinimo neprisimenu, o tada sustojome prie baltų durų apgriuvusioje blokuotųjų namų eilėje. Duris puošė juodas metalinis siluetas arklio, tempiančio vežimą, tik arklys neturėjo priekinių kojų. Įsidėmėjau, nes pasibeldus teko laukti penkias minutes, kol durys atsivėrė.

– Sakau tau, jie namuose, – tikino Pola. – Jie visada namuose.

Pagaliau duris mums atidarė į šmėklą panaši moteris, liesesnės už kurią nebuvo regėjusi. Ji buvo juodaplaukė, išraudusiu veidu ir apsunkusiais akių vokais – tokius vėliau matydavau ir Keisės veide. Tada dar nežinojau, apie ką byloja tokios akys.

– Frano nėra, – tarė moteris. Ji atrodė nenusakomo amžiaus, galbūt dešimčia metų už mus vyresnė. – Kas ji? – paklausė, Polai nespėjus atsakyti.

– Draugė. Ieško sesers.

– Čia nėra jokių seserų, – atrėžė moteris.

– Gal galiu pasimatyti su Džimu? – nukreipė kalbą Pola.

Kaip dažnai pasitaiko Filadelfijoje liepos mėnesį, tą dieną negailestingai kepino saulė. Nuo juoda derva ištepto namo stogo viduje taip pat buvo karšta tarsi inkubatoriuje. Dvokė cigaretėmis ir kažkuo saldžiu. Liūdesį kėlė mintis, kad šiame

name, kai buvo dar naujas, gyveno normali šeima, galbūt koks nors fabriko darbininkas su žmona ir vaikais. Žmogus, kasdien eidavęs dirbti į vieną iš milžiniškų mūro pastatų, kurie tebestūkso apleisti palei Kensingtono gatves. Žmogus, po darbo dienos grįždavęs namo ir prieš vakarienę kalbėdavęs maldas. Mes stovėjome patalpoje, kuri kadais galėjo vadintis svetaine. Dabar kambaryje nebuvo jokių baldų, išskyrus kelias į sieną atremtas sudedamąsias kėdutes. Iš pagarbos namui pabandžiau įsivaizduoti andainykštį svetainės vaizdą: ovalo formos stalą, užtiestą nériniuota staltiese. Purų kilimą ant grindų. Minkštus fotelius. Langus, užleistus kieno nors senelės siūtomis užuolaidomis. Ant sienos – vazos su vaisiais paveikslą.

Džimas, veikiausiai namo savininkas, atėjo į kambarį vilkėdamas juodus marškinėlius ir džinsinius šortus. Sustojęs įsistebeilijo į mus. Jo rankos laisvai karojo prie šonų.

– Ieškai Keisės? – paklausė. Nustebau, iš kur jis žino. Turbūt atrodžiau nekalta tarsi gelbėtoja, globėja, žmogus, linkęs ieškoti, užuot pasipustęs padus. Visą gyvenimą taip atrodau. Tiesą sakant, pradėjusi dirbti policijoje ilgai užtrukau, kol išsiugdžiau tam tikrus įpročius ir būdo bruožus, dėl kurių pelnau sulaikytųjų pagarbą.

Linktelėjau.

– Viršuje, – tarė Džimas. Regis, išgirdau jį sakant, esą sesuo prastai jaučiasi, o gal man pasigirdo. Jis galėjo sakyti ką tinkamas – laiptų apačioje manęs jau nebuvo.

Viršuje visos durys buvo uždarytos; atrodė, kad už jų dedasi neregėtos baisybės. Reikia pripažinti, kad bijojau. Valandėlę stovėjau nustėrusi. Vėliau to pasigailėjau.

– Keise, – tyliai pašaukiau tikėdamasi, kad sesuo ims ir išeis iš kambario. – Keise.

Tarpduryje pasirodė ir čia pat pradingo kažkokios žmogystos galva.

Koridorius skendėjo prieblandoje. Girdėjau Polos plepėjimą apačioje – apie brolių, kaimynus, policiją, kuri pastaruoju metu buvo metusi gausias pajėgas į Prospektą, tuo papiktindama visą rajoną.

Galų gale, sukaupusi drąsą, pastuksenau į artimiausias duris ir kiek luktelėjusi jas atvėriau.

Tada ir išvydau seserį. Iš karto pažinau ryškiai rožinės spalvos Keisės plaukus, išsidraikiusius ant pliko čiužinio. Ji gulėjo ant šono, nugarą į mane, be pagalvės, keistai pakreipusi galvą.

Keisė buvo pusnuogė.

Jau iš tolo supratau, kad ji mirusi. Žinojau, kaip atrodo miegantis jos kūnas – juk visą vaikystę miegojome vienoje lovoje, tačiau tą dieną sesuo atrodė keistai suglebusi. Jos galūnės buvo apsunkusios.

Paėmusi už peties atverčiau Keisę ant nugaros. Kairė jos ranka šleptelėjo ant čiužinio. Ant žasto pamačiau atveržtą medvilninių marškinėlių atraižą – savadarbį varžtį. Po juo driekėsi ilga skaisti upė – Keisės vena. Jos veidas buvo suglebęęs ir mėlynas, burna pražiota, akys užmerktos, iš po blakstienų buvo matyti siauri akių baltymų ruoželiai.

Papurčiau seserį. Pašaukiau vardu. Šalia jos ant lovos gulėjo švirkštas. Antrąkart pašaukiau. Keisė dvokė išmatomis. Smarkiai šėriau jai per veidą. Iki tol niekada nebuvo mačiusi heroino. Nei nuo jo priklausomo žmogaus.

– Skambinkit 911! – surikau. Dabar net juokinga prisiminti. Nebuvo net menkiausios galimybės į tuos namus išsikviesti pareigūnų – jokių. Tačiau aš nesilioviau šaukti reikalaudama pagalbos, kol kambaryje pasirodžiusi Pola delnu užspaudė man burną.

– Vaje, koks šūdas, – pasakė žiūrėdama į Keisę, o tada – iki šiol žaviuosi tos mergaitės drąsa, blaviu protu, greita reakcija ir užtikrintais judesiais – ji kyštelėjo ranką Keisei po pakinkliais, kitą – po mentėmis ir pakėlė nuo lovos. Tuo metu

Keisė buvo putlios figūros, bet Polai draugės svoris buvo nė motais. Paėmusi į stiprų glėbį, nugara atsišliedama į sieną, kad nenuvirstų, nunešė ją laiptais žemyn, o tada pro priekines duris – į lauką. Aš nusekiau iš paskos.

– Nesumanyk skambinti iš artimiausio automato, – įspėjo duris atidariusi moteris.

Ji mirė, pamaniau, mirė, mano sesuo mirė. Priešais save ant lovos mačiau negyvą Keisės veidą. Nors nei man, nei Polai neatėjo į galvą patikrinti, ar ji kvėpuoja, buvau tikra, kad Keisę praradau. Protas nuskubino mintis apie ateitį be sesers: baigsiu mokyklą. Ištekėsiu. Gimdysiu vaikus. Pasimirs Dži – Keisės nebebus šalia. Tada pravirkau iš savigailos. Žinojau praradusi vienintelį žmogų, su kuriuo kartu nešėm nuo gimimo mums užkrautą naštą. Mus slėgė tėvų mirtis. Slėgė įprastai negailestinga Dži, į kurios retas meilumo apraiškas dėkingos įsikibdavome. Slėgė skurdas.

Akys pritvinko ašarų. Nebematydama kelio užkliuvau už asfalto gumbo, iškelto nerimastingos medžio šaknies.

Mus tuojau pastebėjo jaunas policininkas, naujas patrulis tose apylinkėse, vienas iš daugybės pareigūnų Kensingtone, ant kurių taip griežė dantį Džimas ir Pola. Netrukus prisistatė greitoji ir išgabeno mano seserį. Važiavau kartu. Nuo galinės sėdynės stebėjau, kaip įpurškus į nosį narkano Keisė stebuklingai prisikelia iš numirusiųjų, kaip rauda it pašėlusį iš skausmo, šleikštulio ir nevilties, kaip maldauja leisti jai grįžti atgal.

Tą dieną sužinojau paslaptį: nė vienas iš jų nenori būti išgelbėtas. Visi jie trokšta nugrimzti žemėn, būti jos praryti, miegoti ir nenubusti. Atgiję jų veidai kupini neapykantos. Nuo to karto, stovėdama už nugaros vienam ar kitam paramedikui, vargais gražinančiam juos iš anapus, dešimtis sykių regėjau tūžmingą atgaivintojo žvilgsnį. Kai tą dieną Keisė atmerkė akis, jos irgi degė pykčiu. Sesuo keikėsi ir verkė. Jos įniršio taikinys buvau aš.